

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง
ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นางณัฏฐ์ชญา ศรีไทย

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ เลขที่ ๒๕ หมู่ที่ ๒ ตำบลคลองใหญ่ อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง
โทรศัพท์ ๐๘๕-๖๗๐๙๙๓๘ Facebook ณัฏฐ์ชญา ไชโยธธา Line ณัฏฐ์ชญา

เกิด พ.ศ. ๒๕๑๖ปัจจุบันอายุ ๕๒ ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา ปริญญาตรี

สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม

คณะ/สาขาวิชา การบัญชี

๖. อาชีพปัจจุบัน

☐ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☒ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร
ระบุ ค้าขาย

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๒๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก พืชร่วมยางและไม้เศรษฐกิจ

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๒ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

ยางพารา หมู่ที่ ๘ ตำบลคลองใหญ่ อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง

ยางพารา หมู่ที่ ๕ ตำบลแม่ขรี อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๗ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑) ฐานเรียนรู้ประมง

๒) ฐานเรียนรู้บัญชีครัวเรือน

๓) ฐานเรียนรู้พืชร่วมยาง

๔) ฐานเรียนรู้ปุ๋ยหมัก น้ำหมักและสารชีวภัณฑ์

๕) ฐานเรียนรู้การเลี้ยงผึ้งและแมลงเศรษฐกิจ

๖) ฐานเรียนรู้การทำกระดาศกาบกล้วย

๗) ฐานเรียนรู้การปลูกถั่วหรั่ง

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

- ๑) การลดต้นทุนการผลิต
- ๒) การผลิตปุ๋ยอินทรีย์
- ๓) การแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน ๒ หลักสูตร ประกอบด้วย

- ๑) เศรษฐกิจพอเพียง
- ๒) การทำบัญชีครัวเรือน

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน ๑ หลักสูตร ประกอบด้วย

- ๑) การแปรรูป

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุนาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

การทำการตลาดจากกล้วย โดยวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีดังนี้

๑) เพื่อสร้างจิตสำนึกรักษาสิ่งแวดล้อม การสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ ช่วยสร้างความตระหนักและความใส่ใจในการรักษาสิ่งแวดล้อม ลดปริมาณขยะ ช่วยลดปัญหามลพิษ การจัดการของเสีย ลดการพึ่งพาการใช้ทรัพยากรธรรมชาติใหม่ๆ การใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อมในระยะยาว

๒) เพื่อเป็นการสร้างรายได้เสริมจากการนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาประดิษฐ์เป็นสินค้า ซึ่งสามารถนำไปขายเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ครัวเรือน

โดยมีเนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้ ดังนี้
ขั้นตอนการทำการตลาดจากกล้วย

๑. การเตรียมกากกล้วย เลือกต้นกล้วยที่แก่แล้วและตัดเป็นท่อนๆ ลอกกากกล้วยออกจากต้น นำมาฉีกเป็นชิ้นเล็กๆ แช่น้ำกากกล้วยทิ้งไว้ ๑ คืน

๒. การทำเยื่อกระดาษ นำกากกล้วยที่แช่น้ำแล้วไปต้มในน้ำผสมโซดาไฟ (โซเดียมไฮดรอกไซด์). ต้มจนกากกล้วยเปื่อยและสามารถแยกเยื่อใยได้ง่าย ล้างเยื่อกระดาษให้สะอาดหลายๆ ครั้ง เพื่อกำจัดโซดาไฟและสิ่งสกปรก นำเยื่อกระดาษไปปั่นหรือทุบให้ละเอียดเป็นเนื้อเดียวกัน

๓. การขึ้นรูปเป็นแผ่นกระดาษนำเยื่อกระดาษที่ได้ไปแผ่ลงบนตะแกรงหรือพิมพ์ที่เตรียมไว้ เกลี่ยเยื่อกระดาษให้เป็นแผ่นบางๆ สม่่าเสมอตากแผ่นกระดาษในที่ร่ม หรือในที่ที่มีแสงแดดอ่อนๆ จนแห้ง เมื่อแห้งแล้วจึงลอกแผ่นกระดาษออกจากตะแกรง

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

มีการบูรณาการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เพื่อให้แผนที่สามารถตอบโจทย์ความต้องการของพื้นที่ได้อย่างแท้จริงและยั่งยืน ดังนี้

๑. เข้าร่วมการประชุมและรับฟังข้อมูลจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอและระดับจังหวัด

- เข้าร่วมการประชุมที่จัดโดยผู้นำชุมชน เช่น การประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน การประชุมคณะกรรมการ

ตำบล

- เข้าร่วมประชุมที่จัดโดยหน่วยงานรัฐ เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ/สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดพัทลุง
 - เข้าร่วมประชุมหัวหน้าส่วนราชการอำเภอตะโหมดประจำเดือน
 - นำเสนอปัญหาจริงจากพื้นที่ เช่น ปัญหาการขาดแคลนน้ำ ความรู้ด้านเทคโนโลยี ราคาผลผลิตตกต่ำ การระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช
 - เสนอแนวทางแก้ไขที่สอดคล้องกับความเป็นจริงในพื้นที่
๒. เข้าร่วมการประชุม อบรม กับหน่วยงานต่างๆ เพื่อเสนอปัญหาและแนวคิดด้านการเกษตร
๓. ทำงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเสนอแนะปัญหาและความต้องการด้านการเกษตรในพื้นที่ของตนเอง เพื่อนำไปสู่การวางแผนและดำเนินงานที่สอดคล้องกับความต้องการที่

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

การขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. มีการประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ระดับอำเภอ เพื่อวัตถุประสงค์ ดังนี้

๖.๑ เชื่อมโยงการดำเนินงาน : การประชุมจะเน้นการเชื่อมโยงการทำงานระหว่าง ศพก. และแปลงใหญ่ เพื่อให้ ศพก. เป็นฐานเรียนรู้และแหล่งองค์ความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรของแปลงใหญ่

๖.๒ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ : เกษตรกรและผู้เกี่ยวข้องจะมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แนวทางแก้ไข ปัญหา และเทคนิคการผลิตใหม่ๆ

๖.๓ การติดตามประเมินผล : ที่ประชุมจะมีการติดตามความก้าวหน้าและประเมินผลการดำเนินงานของโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ศพก. และแปลงใหญ่

๖.๔ การวางแผนและการดำเนินงาน : มีการวางแผนการดำเนินงานในอนาคต ทั้งในส่วน ของ ศพก. และแปลงใหญ่ รวมถึงการจัดทำแผนปฏิบัติการและกิจกรรมต่างๆ

๖.๕ การแก้ไขปัญหา : การประชุมจะมีการหารือและหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การตลาด และอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อเกษตรกร และพิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อการเกษตร

ผู้เข้าร่วมประชุม มีดังนี้ เกษตรอำเภอ คณะกรรมการเครือข่าย ศพก. ระดับอำเภอ ประธานศูนย์เครือข่ายทุกศูนย์ ประธานแปลงใหญ่ทุกแปลงในอำเภอ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำ การเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

ทุกอาชีพมีความคาดหวังในเรื่องของรายได้เพื่อให้ครอบครัวพอกินพอใช้ แต่การทำการเกษตร แบบเดิมๆ ทำให้เกษตรกรมีรายได้ไม่แน่นอน รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ซึ่งนางณัฐชญา ศรีไทย มีความ ต้องการเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพ และรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อสร้าง ความยั่งยืนและมั่นคงให้กับอาชีพเกษตรกรรมของตนเองและชุมชน ซึ่งพอปรับเปลี่ยนแล้วประสบความสำเร็จ ในเรื่องของการรายได้ที่มั่นคงขึ้นและสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่คนอื่นได้

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำ เทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

จากเดิมทำการเกษตรแบบเชิงเดี่ยว ปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดเดียว ทำให้เกิดปัญหาดังนี้

- การเสื่อมโทรมของดิน เพราะการปลูกพืชชนิดเดียวซ้ำๆ ในพื้นที่เดิมเป็นเวลานาน ทำให้ดินสูญเสีย ธาตุอาหารที่จำเป็นและโครงสร้างของดินเสียไป ทำให้ดินเสื่อมคุณภาพและไม่สามารถอุ้มน้ำได้ดี

- การระบาดของศัตรูพืชและโรค การปลูกพืชชนิดเดียวทำให้ศัตรูพืชและโรคระบาดได้ง่าย เนื่องจากพืชมีความอ่อนแอต่อโรคและศัตรูพืชชนิดเดียวกัน และศัตรูพืชสามารถแพร่กระจายได้อย่างรวดเร็วในพื้นที่ที่มีพืชชนิดเดียว

- การใช้ทรัพยากรน้ำและสารเคมีอย่างสิ้นเปลืองเกษตรกรอาจต้องใช้น้ำและสารเคมีมากขึ้นเพื่อชดเชยการเสื่อมโทรมของดิน และเพื่อควบคุมศัตรูพืชและโรค ทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและต้นทุนการผลิต

- ปัญหาทางเศรษฐกิจ การพึ่งพิชชนิดเดียวทำให้เกษตรกรมีความเสี่ยงทางเศรษฐกิจสูง เนื่องจากหากพืชชนิดนั้นประสบปัญหา ผลผลิตจะเสียหายและรายได้ก็จะลดลง

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

มีการนำเทคโนโลยีหรือองค์ความรู้ทางวิชาการเข้ามาปรับใช้ เช่น การใช้ปุ๋ยหมักเพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต การใช้การใช้สารชีวภัณฑ์อย่างเหมาะสมสามารถช่วยเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของผลผลิตทางการเกษตรได้ เช่น เชื้อราไตรโคเดอร์มา, เมธาไรเซียม

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) มีการนำคู่มือปฏิบัติงานแสงอาทิตย์ ผลงานการประดิษฐ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ สงขลา มาใช้ในการตากเมล็ดถั่วแห้งเพื่อเก็บไว้ทำพันธุ์ ตูมีแผ่นโพลีคาร์บอเนตสำหรับรับแสงแดดและทำให้อากาศภายในตู้อุ่นขึ้น ช่วยในการอบให้แห้งเร็วขึ้น และสะดวกในการตากมากขึ้น

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ต้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

- การปรับเปลี่ยนพันธุ์ถั่วแห้งที่ได้รับการรับรองจากกรมวิชาการเกษตร จากพันธุ์สงขลา ๑ เป็นพันธุ์สงขลา ๒ เนื่องจากให้ผลผลิตฝักสดและฝักแห้งเฉลี่ยสูงกว่า อายุสั้น เก็บเกี่ยวได้ที่ ๘๕-๙๐ วัน เร็วกว่าพันธุ์สงขลา ๑ ประมาณ ๑ เดือน มีปริมาณโปรตีนสูงกว่า

- การใช้ปุ๋ยหมัก แทนการใช้ปุ๋ยเคมี เพราะช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน ปรับปรุงคุณภาพดิน ทำให้ดินร่วนซุย อุ้มน้ำได้ดี และระบายอากาศได้ดี

- การใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมีทำให้ผลผลิตปลอดภัย เกษตรกรปลอดภัย และรักษาสมดุลของระบบนิเวศ

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๕ ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) ถั่วหรั่ง	พื้นที่ปลูกจำนวน ๒ ไร่
๑.๒) ยางพารา	พื้นที่ปลูกจำนวน ๔ ไร่
๑.๓) สละอินโด	พื้นที่ปลูกจำนวน ๑ งาน
๑.๔) หน่อไม้	พื้นที่ปลูกจำนวน ๑ งาน
๑.๕) พลู่	พื้นที่ปลูกจำนวน ๑ งาน

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๓ ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑) ปลาดุก	จำนวน ๒,๐๐๐ ตัว
๒.๒) ปลาสวาย	จำนวน ๕๐๐ ตัว
๒.๓) ปลาอินทรี	จำนวน ๒,๐๐๐ ตัว

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....-.....ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑)	จำนวน.....(ตัว)
๓.๒)	จำนวน..... (ตัว)

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑ ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑) กระดาศกบกล้วย	จำนวน ๓๐๐ แผ่น ต่อ เดือน
๔.๒)	จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้าเกษตรมีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ถั่วหรั่ง	เป็นเงิน ๑๐,๖๐๐ บาท/ไร่
๑.๒) ปลา	เป็นเงิน ๑๑,๕๐๐ บาท/ไร่
๑.๓) กระดาศกบกล้วย	เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท
๑.๔) ยางพารา	เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท/ไร่
รวมต้นทุนการผลิต	๒๙,๕๐๐ บาท/ไร่
รายได้	๘๘,๐๐๐ บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ยางพารา

เฉลี่ยรายได้วันละ ๔๕๐ บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของ

ท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ พลู่ หน่อไม้

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ ๖๐๐ บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....-.....

เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....-.....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ เาะะ ลองกอง

เฉลี่ยรายได้ปีละ ๒๐,๐๐๐ บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง : พออยู่ พอกิน มีรายได้เพิ่มขึ้น มีความมั่นคงในอาชีพ สร้างความภาคภูมิใจให้กับตนเองและครอบครัว

ประโยชน์ที่เกิดกับเกษตรกรรายอื่น : ถ่ายทอดองค์ความรู้และเป็นต้นแบบให้แก่เกษตรกร ประชาชนทั่วไป และสร้างแรงบันดาลใจให้แก่เกษตรกรรุ่นใหม่

ประโยชน์ที่เกิดกับชุมชน : สร้างความมั่นคงทางอาหาร สร้างรายได้ ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ใน ศพก. ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรและชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นการนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาสร้างมูลค่าเพิ่ม และการลดต้นทุนการผลิต

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

ลดขยะ กากกล้วยเป็นวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร การนำมาทำกระดาขจึงช่วยลดปริมาณขยะที่ต้องนำไปกำจัด และการนำไปไม้ เศษกิ่งไม้ มาบดสับเป็นส่วนประกอบของการทำปุ๋ยหมัก

เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กระบวนการผลิตกระดาขจากกากกล้วยสามารถทำได้โดยใช้วัสดุธรรมชาติ และหลีกเลี่ยงสารเคมีที่เป็นอันตราย การทำปุ๋ยหมักไบโอ เศษกิ่งไม้และเศษวัสดุทางการเกษตรอื่นมาทำปุ๋ยหมัก เพื่อลดการเผาในพื้นที่

Bana brand

ผลิตภัณฑ์กระดาข
จากกากกล้วย

ถุงกระดาข
ขนาด 15*8*22 cm.
จำนวน 25 ใบ / แพ็ค
150.-

กระดาขจากกากกล้วย
ขนาด 55*76 cm.
จำนวน 10 แผ่น / แพ็ค
120.-

หูล้องแก้ว/หูลีวแก้ว
ขนาดแก้ว 18,20 oz.
จำนวน 25 ใบ / แพ็ค
50.-

สั่งซื้อสินค้าได้ที่ Line : @252anuy Tel : 089-249-3561 (lunedì)

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

จากการเป็นอาสาสมัครของหลายๆ หน่วยงาน เช่น ประมงอาสา ครูบัญชีอาสาของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์พัทลุง อาสาสมัครของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร Q อาสา ของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ทำให้ นางณัฏฐชญา ศรีไทย เกษตรกรต้นแบบมีข้อมูลเรื่องพื้นที่การเกษตร พื้นที่เลี้ยงปลา พื้นที่การเพาะปลูกพืช ปริมาณและราคาผลผลิตของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอตะโหมด มาตรฐานความปลอดภัยของพืชอาหาร และจากการที่เคยเป็นหมอดินอาสาทำให้ยังมีความรู้เรื่องสภาพความสมบูรณ์ ความเป็นกรดต่างของดินในพื้นที่อีกด้วย

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอตะโหมด เป็นจุดจัดอบรมเรื่องการทำกระดากาบกล้วย และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ได้สนับสนุนตู้บปล้งงานแสงอาทิตย์สำหรับการตากกล้วยแห้งเพื่อเก็บไว้เป็นเมล็ดพันธุ์ จึงได้จัดตั้งให้ ศพก.หลัก อำเภอตะโหมดเป็นศูนย์เรียนรู้เรื่องการปลูกกล้วยแห้ง รวมไปถึงการคิดแยก การเก็บรักษาพันธุ์กล้วยแห้งด้วย

การเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ มีดังนี้

๑) การทำบัญชีครัวเรือน

๒) การทำกระดากาบกล้วย

๓) การแปรรูปปลา เช่น การทำปลาตากแห้ง การทำปลาต้ม การทำปลาเส้น

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

รับเรื่องร้องเรียน ปัญหาด้านการเกษตรที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ให้คำปรึกษา และประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องร่วมแก้ไขปัญหาให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ และเป็นตัวแทนของเกษตรกรในพื้นที่ ในฐานะสมาชิกสภาเกษตรกรของจังหวัดพัทลุง เพื่อนำปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ไปร่วมกันแก้ไขในระดับจังหวัด

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตร เช่น การระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช การป้องกันกำจัดศัตรูพืช ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานราชการ โดยเผยแพร่ในกลุ่มไลน์ เฟซบุ๊กส่วนตัว เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้รับความรู้ ส่วนการให้บริการด้านวิชาการเกษตร การให้คำปรึกษา การทำปุ๋ยหมัก น้ำหมัก การผลิตสารชีวภัณฑ์ การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและสินค้าเกษตรต่างๆ

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติต่ออย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

เน้นการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสม สนับสนุนให้เกษตรกรสามารถนำไปปรับใช้ได้จริงในพื้นที่ของตนเอง โดยการจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ และการศึกษาดูงาน เพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ ให้แก่เกษตรกร และมีแปลงสาธิตในพื้นที่จริง เพื่อให้เกษตรกรได้เห็นผลลัพธ์จากการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับเกษตรกรรายอื่นๆ

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่ เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการเกษตรให้กับเกษตรกรในพื้นที่ ศพก. หลัก เป็นแหล่งเรียนรู้ และเป็นต้นแบบในการทำการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ ช่วยให้เกษตรกรสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพของตนเองได้

๔.๑.๗ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรในระดับชุมชน โดยเป็นผู้กำหนดทิศทาง ส่งเสริมการเรียนรู้ ประสานความร่วมมือในการทำงานร่วมกันระหว่างภาคประชาชนและภาครัฐ และเป็นแบบอย่างที่ดีในการนำความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ในการทำการเกษตร

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

การเป็นเกษตรกรต้นแบบที่ได้ถ่ายทอดความรู้ เป็นแบบอย่างที่ดีในการประกอบอาชีพเกษตรกร และสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้เกษตรกรคนอื่นๆ เป็นสิ่งที่น่ายินดีและเป็นความภาคภูมิใจการได้เห็นเกษตรกรในพื้นที่ของตนเองมีการพัฒนาและประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพเกษตรกร รวมถึงการได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรในชุมชน

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ
ความเป็นผู้นำชุมชนมีดังต่อไปนี้

- สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดพัทลุง รับเรื่องปัญหาด้านการเกษตรในอำเภอตะโหมดเพื่อนำเสนอในที่ประชุมสภาเกษตรกรจังหวัดพัทลุงเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหา และมีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริมความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรในจังหวัด ประสานนโยบายและการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร เสนอแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัด สนับสนุนการศึกษาและฝึกอบรม ให้คำปรึกษาแก่เกษตรกร และปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

- นวัตกรรมชุมชน เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง เป็นผู้ที่นำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาปรับใช้ หรืออาจเป็นผู้ที่คิดค้นแนวทางใหม่ๆ ในการจัดการทรัพยากร หรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน

๒) ความเป็นจิตอาสา เสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

มีจิตอาสาและสละเวลาส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวมให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรในชุมชนร่วมบูรณาการกับหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐเป็นอย่างดี และเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบไม่เป็นทางการ เข้าร่วมโครงการจิตอาสา โครงการจังหวัดเคลื่อนที่ หน่วยบำบัดทุกข์ บำรุงสุข สร้างรอยยิ้มให้ประชาชน เข้าร่วมประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประจำเดือน อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้บริการด้านการเกษตรและรับทราบปัญหา ข้อร้องเรียนในพื้นที่ และเป็นอาสาทำงานให้หน่วยงานราชการดังนี้

- ประมงอาสา ในหน้าที่ของประมงอาสาได้ร่วมกับประมงอำเภอตะโหมดลงพื้นที่ตรวจสอบข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลา และตรวจสอบพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติเพื่อช่วยเหลือพี่น้องเกษตรกรผู้เลี้ยงปลา เป็นผู้ประสานงานที่ีระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐและเกษตรกรในชุมชน เนื่องจากเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ทำให้รู้ถึงสภาพพื้นที่ ปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของชุมชน ซึ่งจะส่งผลให้ภาครัฐสามารถกำหนดแผนพัฒนาได้ตรงความต้องการของชุมชนได้อย่างเหมาะสม

- ครูบัญชีอาสา เป็นวิทยากรในการสอนเรื่องบัญชีครัวเรือนในโครงการต่างๆ เช่น โครงการค่ายฝึกนักเรียนภาคฤดูร้อนให้ความรู้และสอนการจัดทำบัญชีครัวเรือนให้แก่นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

พัฒนาด้วยจิตอาสา ความรู้คู่คุณธรรม นำไปสู่ความยั่งยืน

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

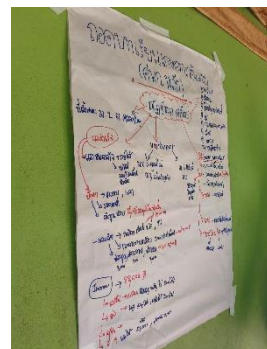
นางณัฐชญา ศรีไทย ประธาน ศพก. และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรอำเภอตะโหมด

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

ถอดบทเรียนโดยการสัมภาษณ์ และให้เกษตรกรต้นแบบบอกเล่าประสบการณ์การทำการเกษตร และเขียน Mind map

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

คำถามบางหัวข้อเป็นหลักวิชาการมาก

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

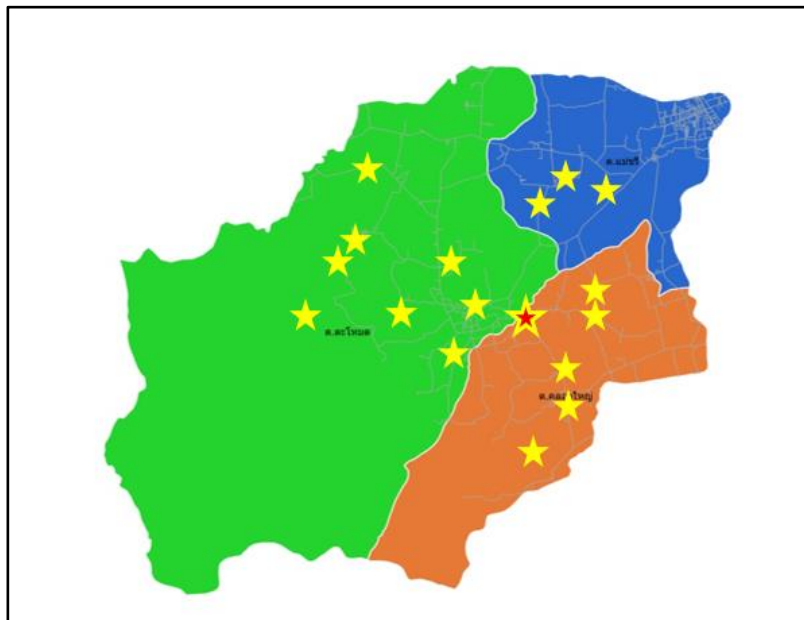
๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

แผนที่แสดงที่ตั้งอำเภอตะโหมด

แผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก.หลัก และ ศพก.เครือข่าย อำเภอตะโหมด

ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์
			หมู่	ตำบล	
๑	ศูนย์เครือข่ายวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงสวนแก้วสุนันทา	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑	คลองใหญ่	นางสุนันทา อุทัยรังษี
๒	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลตะโหมด	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๑๒	ตะโหมด	นายศักดิ์ เพชรสุข
๓	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลตะโหมด	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๑๑	ตะโหมด	น.ส.ปณณิธีร์ โอฬารวิจิตรวงศ์
๔	ศูนย์เครือข่ายเลี้ยงผึ้งโพรงไทย	ศูนย์เรียนรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ	๕	ตะโหมด	นายแดง ไชยสงคราม
๕	ศูนย์เครือข่ายการปลูกพืชอาหารแซมยางพารา	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๑๐	คลองใหญ่	นางมณฑนา คงประพันธ์
๖	ศูนย์เครือข่ายไม้ผลบ้านคลองใหญ่สวนศรีสุวรรณ	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๑	คลองใหญ่	นายมานพ ศรีสุวรรณ
๗	ศูนย์เครือข่ายเกษตรครบวงจรคนรุ่นใหม่บ้านปลักปอม	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	แม่ขรี	น.ส.รัตนตกา แป้นแก้ว
๘	ศูนย์เครือข่ายสวนส้มโชกุนโสภิตาบ้านคลองปลักปอม	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๑๐	แม่ขรี	น.ส.อนิสรา ปานทอง
๙	ศูนย์เครือข่ายการเพาะพันธุ์กล้าไม้และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านโละบ้ำ	ศูนย์เรียนรู้ด้านการเพาะพันธุ์กล้าไม้และแปรรูปผลผลิตด้านการเกษตร	๔	คลองใหญ่	นางกัลยา ศรีสว่าง
๑๐	ศูนย์เครือข่ายเพาะเห็ดนางฟ้า	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๙	ตะโหมด	นางปราณี ตามแก้ว
๑๑	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลแม่ขรี	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๔	แม่ขรี	นายเจษโชด همانหมัด

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์
			หมู่	ตำบล	
๑๒	ศูนย์เครือข่ายโฮมสเตย์เพื่อการท่องเที่ยวบ้านตะโหมด	ศูนย์ท่องเที่ยวเชิงเกษตร	๙	ตะโหมด	นายธนรินทร์ ชุนจันทร์
๑๓	ศูนย์เครือข่ายเกษตรผสมผสาน	ศูนย์รู้ด้านเกษตรผสมผสาน	๓	ตะโหมด	นายอภัย สุวรรณจินดา
๑๔	ศูนย์เครือข่ายเกษตรอินทรีย์คลองใหญ่ (PGS คลองใหญ่)	ศูนย์เรียนรู้ด้านมาตรฐานการผลิตทางการเกษตร	๕	คลองใหญ่	นางอนุรักษ์ จันท์เพชรพูล
๑๕	ศูนย์เครือข่ายทุเรียนอำเภอตะโหมด	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๑๑	ตะโหมด	นายมวน คุ่มเคี่ยม
๑๖	ศูนย์เครือข่ายชนโรงบ้านฉัน	ศูนย์เรียนรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ	๙	ตะโหมด	นายสุรินทร์ ชูแสง